

ارتقای حکمرانی مشارکتی گامی کلیدی در پایداری میراث فرهنگی

حس تعلق اجتماعی، افزایش آگاهی عمومی و پایداری اقدامات حفاظتی یاری می‌رساند. حکمرانی مشارکتی بر چند اصل اساسی استوار است. نخست، اصل شفافیت و مسئولیت‌پذیری که تمامی ذینفعان را ملزم می‌دارد تا به صورت آشکار در فرآیندهای تصمیم‌گیری حضور یابند و نسبت به اقدامات خویش پاسخگو باشند. دوم، اصل شمولیت که به معنای حضور همه گروه‌ها و اقشار مرتبط با میراث فرهنگی، از جمله اقلیت‌ها و گروه‌های کم‌برخوردار، در فرایندهای برنامه‌ریزی و اجرا است. این اصل از بروز تعارضات اجتماعی و طرد گروهی جلوگیری می‌کند. سوم، اصل احترام به دانش بومی و سنتی که نقش بی‌بدیل جوامع محلی را به عنوان حاملان و وارثان میراث فرهنگی تلقی می‌کند و نگاه یک‌جانبه وابسته به

به شمار می‌رود.

در بطن رویکرد حکمرانی مشارکتی، این باور نهفته است که حفظ میراث فرهنگی امری نه صرفاً ملی یا دولتی، بلکه فرآیندی چندسطحی و چندبازگیری است که بدون شراکت و تعامل مؤثر همه ذینفعان، به نتیجه مطلوب نمی‌رسد. امروزه جامعه‌ی محلی، ساکنان، مالکان بخش خصوصی، سازمان‌های مردم‌نهاد، پژوهشگران، متخصصین، و حتی بازار و سرمایه‌گذاران، هر یک نقشی غیرقابل‌انکار در حفاظت و توسعه آن میراث دارند. مشارکت این گروه‌ها، علاوه بر تأمین منابع مالی و انسانی، به پرورش

حفاظت از میراث فرهنگی، چه در قالب آثار ملموس چون بناها و اشیاء تاریخی و چه در قالب میراث ناملموس مانند زبان‌ها، آیین‌ها و سنت‌ها، امروزه به یکی از دغدغه‌های مشترک جوامع تبدیل شده است. گذر زمان، توسعه شهری، جهانی‌سازی و چالش‌های زیست‌محیطی، همگی حفاظت از این میراث را با تهدیدهای جدی مواجه کرده‌اند.

در این روند، رویکردهای سنتی مبتنی بر مدیریت متمرکز و دولتی به تدریج کارآمدی خود را از دست داده و مدل‌های نوین مشارکتی بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته‌اند. حکمرانی مشارکتی به عنوان رویکردی که نقش بازیگران متعدد را در فرایند اتخاذ تصمیمات و اجرای سیاست‌ها به رسمیت می‌شناسد، نقطه‌ی عطفی در مسیر حفاظت از میراث فرهنگی

